

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol9, No.1, 2014, pp. 181-192

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

A STUDY OF THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN THE INTERNAL SUPERVISION
OF WORLD-CLASS STANDARD SCHOOLS UNDER THE SECONDARY SERVICE AREA OFFICE 4

นางสาวลิวัลย์ สวัสดิ์รักษา*

Siwalai Sawatraksa

ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์**

Walaiporn Siripirom, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 รวมจำนวน 936 คน ผู้ให้ข้อมูลรวมจำนวน 340 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 44 คน และ ครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 296 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: tazmaynian@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: walaiporn52@yahoo.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The purpose of this research is to study the school's internal supervision roles performed by administrators in word-class standard schools under the Secondary Service Area Office 4, The population in this research consisted of a total of 936 people. The key informants in this research totaled 340 people and consisted of two sides of 44 administrators and 296 teachers chosen by the simple random sampling method (Simple Random Sampling). The tool applied in the research was a Likert scale questionnaire used to collect data. The statistics used in the research are mean and standard deviation.

The results of the research found that in overall view, administrator's supervising roles in practice ranged at a high level in all aspects. Both administrators and teacher groups presented the same opinions that supervising roles performed by administrators in world class standard schools have been taken as practical at a high level.

คำสำคัญ: การนิเทศภายในโรงเรียน / บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน / โรงเรียนมาตรฐานสากล

KEYWORDS: INTERNAL SUPERVISION / THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN INTERNAL SUPERVISION / WORLD-CLASS STANDARD SCHOOLS

บทนำ

การศึกษาเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของมนุษย์เพื่อความเจริญก้าวหน้าและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถช่วยให้คนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองและยังช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่างๆที่จะใช้ในการดำรงชีวิตและนำไปประกอบอาชีพได้ใน การจัดการศึกษาที่ดีนั้นไม่เพียงแต่คิดที่จะพัฒนาคนให้เก่งเพียงอย่างเดียวแต่ยังจะต้องสร้างให้คนเป็นคนดีและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุขดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศประกอบกับในสภาวะการณ์ปัจจุบันการจัดการศึกษาของไทยต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง อันมีผลกระทบมาจากการพัฒนาที่ก้าวเข้าสู่กระแสยุคโลกาภิวัตน์ ขอบข่ายการจัดการศึกษาต้องอยู่บนพื้นฐานความรู้ ที่มีการค้นคว้า แสวงหา การถ่ายทอดความรู้และการเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆที่เป็นไปอย่างกว้างขวางที่สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ซึ่งประเทศไทยต้องเชื่อมความสัมพันธ์กับประชาคมโลก มีความสามารถในการแข่งขันและมีการประสานความร่วมมือเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนนำไปสู่การปรับตัวให้ทันต่อสภาวะการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องเร่งหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะและความสามารถต่างๆดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อให้เป็นพื้นฐานที่จะเติบโตเป็นคนไทยที่มีความคิดเป็นสากลมีความสามารถในการร่วมมือทำงานและแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถดำรงอยู่ในเวทีนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทันได้รับประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับและมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติถ้อยทีถ้อยอาศัยและช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลขึ้น ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทัดเทียมกับนานาชาติประเทศมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์การมาตรฐานสากลระดับโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก: 1)

โรงเรียนมาตรฐานสากลมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ โดยการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้บริหารครูศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสมโรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์การมาตรฐานสากลระดับโลกและมีการสร้างภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่นระดับประเทศและระหว่างประเทศรวมทั้งเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่นๆจากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในปีการศึกษา 2553 - 2554 พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติ ได้แก่ ความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรบางหลักสูตรและการจัดสาระเพิ่มเติมในหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่ง ยังไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะและความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ ทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรวมถึงทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีและทักษะและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำและมีการกระจายสูงยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment: PISA) จัดโดย Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนานาชาติมาก รวมถึงผลการเข้าร่วมโครงการการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trended in International Mathematics and Science Study : TIMSS) จัดโดย The International Association for the Evaluation of Educational Achievement : IEA คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติมากเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก: 17)

ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้นมีกระบวนการปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ คือกระบวนการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการนิเทศติดตามประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 29)กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างความตระหนักและวางแผนขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศต้องใช้หลักการนิเทศจากภายนอกเพื่อประสานการนิเทศภายในโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากลแต่ละแห่ง ภายใต้การกำกับดูแลให้คำปรึกษาแนะนำของผู้บริหารกระตุ้นให้ครูได้แสวงหาวิธีการใหม่ๆในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก: 2)

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเนื่องจากการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะครูและผู้บริหารเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ข้อมูลและสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นตัวกำหนดเป้าหมายในการพัฒนางานการจัดการศึกษาทุกด้านบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศ มีได้อยู่ที่การเป็นผู้นิเทศเอง แต่อยู่ที่การสร้างระบบและสิ่งแวดล้อม

ซึ่งส่งเสริมการทำงาน ที่สนับสนุนหรือช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของตน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีมาตรฐานและมีระดับคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้น งานนิเทศ จึงต้องเป็นงานช่วยเหลืองานสนับสนุน งานดำเนินการหรือจัดสภาพ ที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ หรืองานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลดีที่สุด (อัญชลี ธรรมะวิสิกุล, 2552ก: 1)

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนมาตรฐานสากล เพราะมีความเชื่อว่าการนิเทศภายในอย่างมีระบบ จะก่อให้เกิดขวัญกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ ทำให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความหวังของการศึกษา ประกอบกับปัจจุบันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษาของนานาชาติยังอยู่ในระดับต่ำซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นที่ต่างชาติมีต่อประเทศไทยตลอดจนมีการลงทุนของต่างชาติในประเทศไทยมากจึงจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษาของนานาชาติและพัฒนาปรับปรุงการแสดงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับความคิดเห็น สภาพปัญหาของผู้รับการนิเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษามโนทัศน์การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 936 คน

ผู้ให้ข้อมูลรวมจำนวน 340 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 44 คน กลุ่มที่ 2 ครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 296 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่.05 แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยใช้กรอบแนวคิดตามคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11, 2556) และแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศของโรงเรียน 8 ด้าน ได้แก่

1) บทบาทในการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน 2) บทบาทในการส่งเสริมในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3) บทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร 4) บทบาทในการติดตามประเมินผล 5) บทบาทในการสร้างและใช้เครือข่ายร่วมพัฒนา 6) บทบาทในการสร้างครุต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆ 7) บทบาทในการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน 8) บทบาทในการสร้างขวัญและกำลังใจ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในบางส่วน ได้กลับคืนจำนวน 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติในการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 รวมจำนวน 323 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 44 คน ส่วนใหญ่เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง อายุ 45 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด มีประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปี ขึ้นไป ส่วนครูมีจำนวน 279 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อายุ 25 – 34 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

2. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแสดงบทบาทการนิเทศภายในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}_t = 4.10$, $S.D._t = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}_t = 4.10$, $S.D._t = 0.73$) ส่วนด้านที่แสดงบทบาทน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ($\bar{x}_t = 3.88$, $S.D._t = 0.82$)

2.2 เมื่อพิจารณารายด้านได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.2.1 ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนในระดับมาก ($\bar{x}_t = 4.10$, $S.D._t = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของครูเพื่อการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}_t = 4.25$, $S.D._t = 0.91$) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้มีการนำเครื่องมือการนิเทศภายในมาใช้อย่างหลากหลาย ($\bar{x}_t = 3.91$, $S.D._t = 0.84$)

2.2.2 ด้านการส่งเสริมในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการส่งเสริมในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในระดับมาก ($\bar{x}_t = 3.94$, $S.D._t = 0.80$) เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆในการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากลอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}_t = 4.10$, $S.D._t = 1.02$) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นต้นแบบในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพแก่ครู ($\bar{x}_t = 3.70$, $S.D._t = 0.90$)

2.2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในระดับมาก ($\bar{x}_t = 3.88$, $S.D._t = 0.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}_t = 3.99$, $S.D._t = 0.95$) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้กลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะอย่างเหมาะสม ($\bar{x}_t = 3.70$, $S.D._t = 1.17$)

2.2.4 ด้านการติดตามประเมินผล

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการติดตามประเมินผลในระดับมาก ($\bar{x}_t = 3.94$, $S.D._t = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อการประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเหมาะสม ($\bar{x}_t = 4.07$, $S.D._t = 0.94$) และผู้บริหารโรงเรียนติดตาม ควบคุม กำกับการนิเทศภายในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}_t = 4.07$, $S.D._t = 0.96$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการสรุปผลการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น ($\bar{x}_t = 3.81$, $S.D._t = 0.96$)

2.2.5 ด้านการสร้างและใช้เครือข่ายร่วมพัฒนา

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการสร้างและใช้เครือข่ายร่วมพัฒนาในระดับมาก ($\bar{x}_t = 3.96$, $S.D._t = 0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการสร้างตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของเครือข่ายร่วมพัฒนานำไปสู่ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆระหว่างเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}_t = 4.03$, $S.D._t = 0.84$) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาเพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้กับองค์กรในต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}_t = 3.87$, $S.D._t = 0.80$)

2.2.6 ด้านการสร้างครูต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆ

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการสร้างครูต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับมาก ($\bar{x}_t = 3.99$, $S.D._t = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการสร้างเจตคติที่ดีแก่ครูในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}_t = 4.14$, $S.D._t = 0.84$) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูต้นแบบถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อนครู มุ่งสู่การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ($\bar{x}_t = 3.85$, $S.D._t = 0.89$)

2.2.7 ด้านการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก ($\bar{x}_t = 4.05$, S.D._t = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}_t = 4.18$, S.D._t = 0.85) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบัญชีรายการสื่อและศูนย์บริการสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}_t = 3.91$, S.D._t = 0.99) 2.2.8 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีบทบาทการนิเทศภายในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในระดับมาก ($\bar{x}_t = 4.02$, S.D._t = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครูแสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}_t = 4.21$, S.D._t = 0.82) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดอุปสรรคในการทำงานที่ส่งผลกระทบในเชิงลบและเสริมสร้างบรรยากาศที่เป็นเชิงบวกต่อการปฏิบัติงานของครูอยู่เสมอ ($\bar{x}_t = 3.78$, S.D._t = 0.95)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ในภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน ให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆตามความต้องการจำเป็นของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตย ประจางแต่ง (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับกิ่ง ลัมประสาธ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โชนคุณภาพราชนิบุรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโชนคุณภาพราชนิบุรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง เช่นเดียวกัน

ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ต้องแสดงบทบาทด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนในระดับมาก โดยในส่วนของผู้บริหารนั้นเห็นว่าจะต้องเริ่มจากการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ที่สอดคล้องกับเครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา (ศน.ม.) ทั่วประเทศจะนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมายความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก: 2) ในเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ใช้การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่ความเป็นมาตรฐานสากล ดังนั้น การนิเทศเพื่อสร้างความตระหนักและวางแผนขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจึงถือเป็นภารกิจสำคัญอันดับแรก ส่วนกลุ่มครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันส่วนใหญ่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาความต้องการจำเป็นของครูก่อนเพื่อวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบนั้นเป็นเพราะโรงเรียนมาตรฐานสากลสอดคล้องกับ

แนวคิดการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ก: 14) ว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีบทบาทเป็นผู้นิเทศส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศภายในทุกขั้นตอน ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเพื่อสร้างแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือในการจัดกระบวนการนิเทศให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ด้านการส่งเสริมในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการส่งเสริมในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยระบบคุณภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic Leadership) มีประสบการณ์อบรมศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ค: 8) ส่วนกลุ่มครูเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆในการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากลอยู่เสมอ เป็นเพราะโรงเรียนมาตรฐานสากลส่งเสริมให้ครูวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553ค: 5)

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในระดับมาก โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะอย่างเหมาะสม ในขณะที่กลุ่มครูเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสุจิต เพียรชอบ (2538: อ้างถึงใน อัญชลี ธรรมะกุล, 2552ก) กล่าวถึง บทบาทการนิเทศภายในการพัฒนาบุคลากร การปฐมนิเทศครูใหม่ การจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน การสังเกตการสอนในชั้น การเยี่ยมชั้นเรียนอื่นๆ การสาธิต การสอน การนิเทศด้วยการให้คำปรึกษาหารือเป็นรายบุคคลหรือรายหมู่ การประชุมปฏิบัติการ การอบรมครู การสัมมนา การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการให้ครูได้ศึกษา การปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัยและแนะนำครูให้ใช้ห้องสมุด การแนะนำให้ครูเป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการต่าง ๆ จัดบริการโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูเป็นอย่างดี และสนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์เหล่านั้น ตลอดจนสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อ

ด้านการติดตามประเมินผล ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการติดตามประเมินผลในระดับมาก โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าต้องมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อการประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเหมาะสมและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มครูพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องติดตามควบคุม กำกับการนิเทศภายในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับสงัด อุทรานันท์ (2530) กล่าวว่า การดำเนินการนิเทศภายในที่ผ่านมาผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศ เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับการวางแผนการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศการดำเนินการนิเทศ การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ซึ่งเป็นกระบวนการที่นำไปสู่การสร้างควมยั่งยืนของการพัฒนา

ด้านการสร้างและใช้เครือข่ายร่วมพัฒนา ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการสร้างและใช้เครือข่ายร่วมพัฒนาในระดับมาก โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าจะต้องสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของเครือข่ายร่วมพัฒนาซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆระหว่างเครือข่าย ในขณะที่กลุ่มครูเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเครือข่ายร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดตามคู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 52) ว่า ผู้บริหารโรงเรียนสร้างตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของเครือข่ายร่วมพัฒนานำไปสู่ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆระหว่างเครือข่ายและ ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ และเป้าหมายโดยมีข้อตกลงในการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายร่วมพัฒนาอย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะภาครัฐได้ผลักดันการสร้างเครือข่ายให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายได้ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการการร่วมพัฒนาสามารถดำเนินการได้ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มงาน/กลุ่มสาระ ระดับสาขาวิชา ระดับชั้นเรียน ระดับบุคคล/กลุ่มบุคคล เช่น การเป็นคู่พัฒนาระหว่างครูผู้สอนรายวิชาเดียวกันการร่วมพัฒนาระหว่างนักเรียน

ด้านการสร้างครุต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการสร้างครุต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆในระดับมาก โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าจะต้องส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูได้คิดค้นวิธีการหรือพัฒนางานที่รับผิดชอบได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11, 2556) ว่าการสร้างครุต้นแบบในสาขาวิชาต่างๆ จะก่อให้เกิดผลในการพัฒนาตัวครูเองและยังส่งผลไปถึงการเป็นแบบอย่างแก่ครูทั่วไปได้ ในขณะที่กลุ่มครูเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนสร้างเจตคติที่ดีแก่ครูในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นดังนี้เพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนให้ครูผู้สอนถอดรื้อการปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมการคัดเลือกครุต้นแบบและเผยแพร่วิธี การสอนของตนไปยังเพื่อนครูผู้สนใจเป็นเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนส่งผลให้ครูผู้สอนได้เห็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 2)

ด้านการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก โดยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับกิ่ง ลัมประสาธ (2548) กล่าวว่า การความช่วยเหลือครูโดยตรง ในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว การจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาของครูได้ตามความต้องการ ในขณะที่กลุ่มครูเห็นว่านอกจากผู้บริหารโรงเรียนจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานของครู แล้วผู้บริหารโรงเรียนยังจัดหาอุปกรณ์ พ.ศ. เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนโดยจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างความตระหนักแก่ผู้บริหารและครู โรงเรียนมาตรฐานสากลมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์และสาระสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลระหว่างปี 2553-2555 สอดคล้องกับแนวคิดคู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 12) ว่าควรส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งสู่มาตรฐานสากล จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกันระหว่างสพฐ. และโรงเรียนเพื่อการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและประสานงานให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานสากลตามความจำเป็นอย่างต่อเนื่อง

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีบทบาทด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในระดับมาก โดยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีระบบการพิจารณาความดี/ความชอบที่เป็นธรรม มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับปฐมา สิทธิสร (2551) กล่าวว่า การสร้างขวัญของครูมีความสำคัญของการนิเทศภายใน ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ช่วยให้ครูพอใจ งานที่ทำ มีความสะดวกสบายปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางโครงการและนโยบายต่างๆ ของสถานศึกษา ช่วยให้ครูเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ส่วนกลุ่มครู พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกสบาย มีความคล่องตัว และปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเป็นเพราะว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม ผ่านการพัฒนาในหลากหลายรูปแบบย้อมสร้างความรู้ ความตระหนักในการทำงานอย่างโปร่งใส สอดคล้องกับแนวคิดตามคู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 4) ว่าการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ครูและบุคลากรทำให้การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในโรงเรียนเกิดความคล่องตัว

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นตรงกันว่าบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจนโดยมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล

2) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการติดตามและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผลการนิเทศภายในตามแผนที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดกระบวนการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยพิจารณาความเชื่อมโยงของประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและผลสำเร็จของกิจกรรมตามแผนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นหลัก อย่างเป็นรูปธรรมในการนำผลไปใช้ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการระบบการนิเทศภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนในอนาคต

3) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้กลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรโดยเปิดโอกาสให้กลุ่มสาระการเรียนรู้เข้ามา
มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการฝึกอบรมต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสาขาวิชาตามความต้องการ
เฉพาะของครู เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นตรงกันว่า บทบาทในการนิเทศภายในของ
ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ดังนั้น ควรมีการศึกษารูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงแผนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และตรงตาม
ความต้องการพัฒนาตนเองของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการโรงเรียน
มาตรฐานสากลให้มีคุณภาพ

2) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
(Best Practice) เพื่อเป็นแม่แบบในการนำไปขยายผลให้แก่โรงเรียนอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้พัฒนาการบริหาร
จัดการภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นแม่แบบในการพัฒนาโรงเรียนต่างๆในการ
พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นมาตรฐานสากล

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กิ่ง ล้อมประสาท. (2548). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โชนคุณภาพพรานชีนีบูรณะ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

นิตย ประจงแต่ง. (2548). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*

ปฐมา สิทธิสร. (2551). *บทบาทการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอนมทวน
จังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.*

สงัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มิตรสยาม.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ก). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ข). *คู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริม
ศักยภาพผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ค). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พรินทวนกราฟฟิค.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. (2556). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. สุราษฎร์ธานี:
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล. (2552ก). “การจัดการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา.”. สืบค้นวันที่ 13 ตุลาคม
2556, จาก <http://panchalee.wordpress.com/2009/04/04/personalized/>.

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล. (2552ข). “บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศการศึกษา.”. สืบค้นวันที่ 13 ตุลาคม
2556, จาก <http://panchalee.wordpress.com/2009/03/30/admin-role/>.

ภาษาอังกฤษ

Krejcie.R.V. and Morgan.D.V. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities
Educational and Psychological Measurement*.